

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr 17. ANULU XVI.

Sabiu, in 29 Februaru (12 Mart.) 1868.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joia si Dumineca. Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditoria foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 2 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratelo se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

S a b i u 28 Februaru.

Dilele din urma a fostu aici in Sabiu marture la o suma de manifestatiuni ocazionale de schimbarea deregatoriei de Comite nationalu sasescu. La rendulu nostru amu insemnatu si noi cate ce va despre densele pentru ca si publiculu nostru sa aiba cunoscintia de ele.

Ca la ori-ce ocazione de felulu acestu s'a tinutu vorbiri de salutare si de intempinare. Se intielege, ca mai alesu in tempulu de fatia, aceste vorbiri nu potu a nu ave si aeru si insemnatate politica si de aceea ele nu potu a nu produce in auditori si celitori impressiuni fia acele acum de ori-ce soiu voru fi.

In tote cuventarile cate s'au rostitu cu ocaziunile aceste ne vine siodu, ca nu damu nici de unu graunte micu, baremu, carele sa amintesca de egal'a indreptatire. Cu tote ca spiritulu tempului si devis'a acestuia, precum si gradulu si „missiunea de cultura“, vindicata de atatea ori de vorbitorii din o parte si din alt'a, aru aduce cu sine, deca nu altfelu celu putnu pentru „afurisi'ta de moda“, ca sa se face si de aceea egala indreptatire vre-o pomenire catu de catu. Dara cu de aceste nu s'au vatematu urechile nimenui. „Poporu sasescu“, „tierra sasésca“, „drepturi sasesci“ si „avere sasésca“ etc., eata trasurile fundamentali ale variatiunilor ce se petrecu aici in dilele de candu cu schimbarea Comitelui nationalu sasescu.

Noi cari, facemu parte din locuitorimea amestecata cu sasi ne fraparamu pre unu momentu, vedendu ca suntemu predati unei ignorari mai englezesci decat ce mai englesesca: vedendu adeca ca reformatorii de „professiune“, dupa cesi publicara mai candu programulu lor separatisticu si suprematisticu, se escludu in tote intreprinderile, de pertea cea mai insemnata a locuitorimeii fundului regescu, de romani; vedendu ca la intempinarea cea dintai si la cele ce au urmatu nu se face pomenire de natiunea romana conlocuitoria pre teritoriulu fundului regescu, care are acelesi aspiratiuni si acelesi p r e t e n s i u n i constitutionale; ca si natiunea sasescu; vedendu ca insusi dlu Comite Locutiitoriu, abia la neevitabil'a ocazione, candu adeca unu magiaru, ne nputernicitu de nici unu romanu, dara pote miscatu de simtulu bunei cunostiinte, impletise si pre natiunea romana in toastulu seu, abia atunci, dicemu, dlu Locutiitoriu vedenduse instrimtoratu, amintesce de coluitori, dar de romani se feresce ai pomeni; vedendu in fine ca acumu si in acte oficiale comitele Locutiitoriu sasescu nici de „fundulu regiu“ nu va se scia, pre carele ne aflamu noi impreuna cu sasi si de care numire ne tinemu strinsu dara nu de Sachsenlandulu croitu de absolutismulu lui Bach.

Dara apoi ne cugetaramu sa combinamu putinu. Si asi combinatiunea se pare a fi esitu asi: Dlu Locutiitoriu vine dela Pest'a, adeca dela isvorulu cursulu politicu de astadi. Intempinatorii sasi de ambe colorile nu potu fi mai reu informati despre starea lucrurilor de fatia si celor ce au sa urmeze, ba si procederea altoru barbati politici nesasi, cari se intrepunu din tote puterile pentru o constitutiune exclusivu sasésca,—inca trebuie sa radime pre unele informatiuni, la cari noi nu putemu strabate. Prin urmare manifestatiunile politice cari ne ignoréza pre noi nu potu fi de catu corecte. Ei, dara secretulu inca totu nu l'amu spusu ca unde pote sa se afle. Acest'a se vede ca este, ca nu va trece multu si fia care natiune si va ave siefulu seu nationalu, jurisdictiunea sea nationala si tote separate pana la unu sufletu, incatu sasi sa nu mai aiba nimic'a comunu cu romanii, ungurii si secuii; ungurii sa nu mai aiba nimic'a comunu cu secuii, romanii si sasi; romanii nimic'u comunu cu ceilalti; ci fia care sa fia de sine si pentru sine. Asi dara preste tote

asceptarile nostre, dupa cele ce se petrecura in dilele din urma, amu sta acolo, incatu mane poimane sa vedemu pre fia care natiune cu siefulu ei nationalu, cu constitutiunea sea nationala, cu justiti'a si administratiunea sea nationala separata; pentru ca aceea nu putemu presupune, ca si pre venitoriu unii cetateni ai statulu singuri si exclusivi sa se bocure de tote aceste si altii, cari iau parte la tote greutatile statulu sa fia trecuti cu vederea si mai multu, sa fia dati sub tutoratulu altor'a. Caci deca romanii d. e. si de aci incolo aru fi avisati a se umbri numai pre langa si pre sub institutiunile altor'a, atunci la ce sa mai facemu atata sfera in tierra cu egal'a indreptatire? Seru mai scii, pote ca conceptulu egalei indreptatiri s'a facutu dupa unii domni intielepti si cu minte ca si impartit'a tiundrei din poveste, carea o aflara unu turcu si unu romanu — candu turculu i dise romanulu: „scii cum sa impartim acum romane?“ „cum?“ reflectéza romanulu. „Eu voiu fine tiundr'a“ dise turculu, „si tu sa-mi dai unu icusuriu.“

Vechia Metropolia romana ortodoxa a Transilvaniei si partiloru Ungariei.

(N. P.) Precum natiunea romana e cea mai vechia intre tote natiunile conlocuitoria: asi si biserica ei, cea ortodoxa resaritenă, inca e cea mai vechia intre tote bisericile din patria.

Intielegu acea biserica, carea-si trage inceputulu seu din cea mai adenca vechime a crestinismulu, inca din tempulu Apostolilor; caci cine nu scie ca multime dintre legiunarii stramosiloru nostri Romani, descalcicati in Dacia, au fostu crestini, au fostu contimpurarii Apostolilor, si au primitu crestinatatea din manile loru chiaru? — acea biserica, carea inca in veculu alu IV. si-au avutu ierarhia sea nationala; caci cine nu scie de unu Necht'a romanulu Eppulu numitu si: „Apostolulu Daciei“ — iera de poporele barbare: „Ddieulu romaniloru?“ — acea biserica in fine, de care s'au tinutu natiunea romana intréga pana la inceputulu veculu trecut, si de care se tine si astadi partea ei cea mai insemnata si mai numeroasa, si carea in toti tempii cei vitregi, tempuri pline de lupte si suferintie grele, prin cari se strecura d'abia natiunea nostra, singur'a-i fu steu'a cea conducatoare, limanulu celu adapostitoriu, balsamulu celu alinatoriu si puterea cea mangaitore si insuletitoria, — ea singura fu radimulu si scutulu celu putericu alu natiunalitatiéi nostre, incatu cu totu dreptulu putemu dice, ca numai ei unice avemu astadi de a multiam existintia natiunei romane!

Acestu adeveru din urma, recunoscutu de atatea ori de catra fiii natiunei, voindu cine va a-lu trage totusi la indoieala, s'aru pute indrepta unulu ca acel'a astadi chiaru la frati nostri din secuime, caror'a, uitandu-si de multu limba materna, numai biserica le mai remane uniculu cimentu, unic'a baiera cu care se mai tinu unca legati de trupin'a loru nationala, incatu altmintrea de multu s'aru fi fostu absorbitu si ei de elementulu preponderante; de multu aru fi devenitu ne resistiveru vict'm'a aceluia; iera incatu pentru adeverulu dintai adeca pentru anticitatea bisericeii nostre, apoi ajunge a ne provocá in privint'a acest'a din o miia de documinte, totu unulu ca unulu, numai la o singura circumstantia, si acest'a este: ca despre crestinarea natiunei romane nu se face nicairi nici cea mai mica amintire, precum se face despre crestinarea altoru natiuni din patria si straine, — semnu destulu de invederatu, ca romanii si adusera credintia lor crestina cu sine din Rom'a si Itali'a intréga, pre carea inca acolo, a casa, o insupsera impreuna cu laptele dela mamele lor romane. Numai asi ne putemu explicá total'a tacere a istoriciloru despre impregiura-

rea acest'a; de ore-ce multi dintre Romanii colonisti veniti in Dacia, fiindu crestini, in scurtu tempu tote coloniile dacice devenira crestine.

Dara deca biserica ortodoxa resaritenă este cea mai vechia in partile acestea, si deca aceea in decursulu tempului au devenitu identica cu natiunea romana ins'a-si, va sa dica deca biserica nostra s'au inehetatu in natiune, si acest'a in biserica *) : apoi ce era mai firescu decatu ca natiunea romana sa-si aiba totu deodata si ierarhia sea nationala, si prin urmare sa-si aiba si Metropolia sea terasi nationala si autonoma, si inca din tempurile cele mai antice, potrivit institutiunilor primitive ale bisericeii ortodoxe resaritene, pre cari alte biserici nu le au. Acest'a se pote afirma cu atatu mai vertosu, cu catu vedemu, ca caracterulu bisericeii ortodoxe este in parte si nationalu, intr'atatu adeca nationalu, incatu institutiunile ei nu numai ierta, dara prescriu chiaru, ca fia-care natiune sa se folosésca de limba sea propria nationala, in biserica si in tote afacerile, ce ce s'au si practisatu pana acum in toti tempii si la tote poporele tinetore de ea, asi, incatu chiaru si acolo, unde membrii unei parochii suntu de diverse natiunalitati se ierta acestor'a ca fia-care sa se folosésca de limba sea nationala; insa limba este conditiunea esentiala a caracterulu nationalu. Aci nu ne pote impedeá intru nimic'a argumentulu contrariu ce s'aru deduce dela acea impregiurare, ca in biserica nostra preste o suta de api au fostu introdusa si folosita limba slayona, precum si ca la poporele romane si slave din Turcia, inca si astadi se fine servitulu ddiescu in limba greca; caci acest'a este numai o exceptiune de totu singulara provenitore din vitregitatea tempului, a-siu dice ca ea este o ingerintia silnica a ierarchiei straine, spriginita de regimulu politicu, carea insa atatu intr'o parte catu si intr'alt'a, indata ce giurstarile se schimbá, incepe si ea a se delaturá si a face locu limbei si ierarchiei nationale va sa dica: de ordinei celei canonice, precum ne arata esperintia destulu de invederatu.

Si totusi se ivira unii in tempurile mai recente, cari, sedusi de interese eschisivu nationale suprimatisatoare, incepura parte a negá de totu existintia Metropoliei romane ardelene, parte, vedendu ca tota ostenela le va fi desierta, a atacá celu putinu natiunalitatea romana a acelei'a, afirmandu spre umirea generala, ca mai marii acelei prea venerande Metropoliei romane aru fi fostu serbi si nu romani s. alt.

De asemenea se aflara altii cari, cum vedemu si cetimu, se incercara ca sa denega si ei la rendulu lor existintia Metropoliei nostre, seu celu putinu sa-i denega legalitatea acelei'a, fatia cu legislatiunea tieriei, pretindendu cu staruintia, ca acesta din urm' nici odata nu aru fi cunoscutu si recunoscutu vre-o Metropolia romana in Transilvania si Ungaria.

Ei bine, noi in mania tuturor cercariloru acestor'a ale advesariloru nostri de totu soiulu de a denega adeca existintia vechiei nostre Metropoliei ardelene, afirmamu din contra, ca romanii din Transilvania si Ungaria si-au avutu Metropolia loru nationala si autonoma, inca din tempurile cele mai vechi, si acest'a suntemu in stare a o documenta cu o multime de documinte de totu felulu. documinte, valide si pragmatice, incatu a nu crede in acele aru insemna a nu crede in lumin'a soarelui ce lumineza deasupra nostra.

*) Cine vrea sa se convinga mai de aproape despre asertulu acest'a, intrebé numai pre ore-care din poporul de rendu, carele se fine de biserica ortod.: ca de care biserica se fine elu? — si-ti va raspunde ca: de cea romanesca.

Documentele autentice despre vechi'a Metropolia româna ortodoxa a Transilvaniei și Ungariei.

A Cărtile bisericesci române tiparite în deosebite timpuri și încă prin străini, luterani și calvini.

Aci se numera:

1. O Cazania româna tiparita în dila Principelui Ardealului Cristoforu Batori la anul 1580 în Brașov de sași. În titulatur'a și în precuventarea acestei Cazanii, Genadiu Arhieru de atunci alu Ardealului, se dice: „Archiepiscopu și Mitropolitu a totu Ardealulu, și a tinutulu Varadului (Oradiei mari)“ —

2. La an. 1641, în dila Principelui Georgiu Rakozzy s'au tiparitu o cazania în Belgradu — Alb'a limb'a — în carea Genadiu, carele s'au rugatu de principele pentru tiparirea cărtii acestei, se dice „Archiepiscopu și Mitropolitu. — Asemenea Orestu armatorulu lui Genadiu, sub carele, după mórtea lui Genadiu, s'au tiparitu cartea acést'a, se dice „Archiepiscopu și Mitropolitu“ —

3. La an. 1651 în dila aceluiași principe s'au tiparitu psaltirea, tradusa din limb'a evrească în cea româna, cu cheltuiel'a și la mandatulu aceluiași Principe, acolo în precuventare asiá graiescu calvinii, cătra Principele cu a căror'a nevointa s'au tiparitu psaltirea: „Aceste tóte vediendu-le, și luandu-le aminte Mari'a Ta. — a-i poruncitu noie slugiloru Mariei tale împreuna cu Simeonu Stefanu Metropolitulu din se a unulu Belgradulu“ s. alt. —

4. În Testamentulu celu nou, tiparitu ierasi la mandatulu și cu cheltuiel'a aceluiași Principe la an. 1648, în cheierea cartei este subscrisu: „Simeonu Stefanu, Archiepiscopu și Metropolitulu Scaunulu Belgradulu, a Vadului și a Maramuresiului.“ —

5. În precuventarea Molitvelniculu, tiparitu în dila Principelui Ardealului Michaelu Apafi la anul 1689 se dice: „Cătra Preasântitulu și în Christosu luminatulu, Varlaamu Archiepiscopu și Metropolitulu s. Metropoli a Belgradulu, alu Vadului, alu Silvasiului, alu Fagarasiului, alu Maramuresiului și alu Episcopiloru din tier'a unghurésca.“ —

6. În cheierea Ceaslovulu tiparitu la anul 1696 în Sabiu, Teofilu Arhieru se dice: „Metropolitulu Belgradulu, a Vadului, a Maramuresiulu și a Silvasiulu s. c. l.“ — *)
(Va urmă.)

*) Vedi despre tóte documentele insirate pâna aci, și Istori'a de Petru Majoru, — Istori'a bisericească de Eppulu Bar. Siagun'a, și Acte fragmentare de T. Cipariu.

Evenimente politice.

Sabiu 28 Februaru.

Mai multe diuare straine caracterizara caleto-ria principelui Napoleonn că o „calatoria de temperamentu“, o expresiune care se dice a nu se afla încă în verbariulu diplomatiei germane. Mai am presupune ca acést'a însemnare este cea mai noua inventiune eleganta a nescarii barbatu versatu de statu, și ca din sferile cele mai înalte a diplomatiei parisiane au ajunsu la cercurile agenturilor politice, spre a se face bunu comunu alu tuturor prin presa, prin acést'a caleacum tuturor cunoscuta. Fia cum va fi: expresiunea „calatorie de temperamentu“ este o expresiune forte multu dicatòria în sensulu lui Talleyrand, caruia i servea limb'a numai spre a ascunde cugete.

Allg. Ztg. disputa însemnatarea politica a calatoriei. Ea scrie: „se fi avutu principele o misiune secreta de siguru nu s'aru fi descoperitu acelu secretu înainte de a calatori principele. Totu din aceea cauza nu s'aru pute afirmá cu sigurantia ca nu aru fi avutu misiune. Luanduse în consideratiune insa și aceea circumstare, că în Orientu locmai în momentul de fatia lucrurile au intratu într'o fasa pacica, și nici nu se afla vre-una punctu negru pe orizonulu politicu, se nasce întrebarea: ca pòte-se cugetá în genere a fi avutu imperatulu motive a incredintiá pe verulu seu cu o misiune? La acést'a se pòte respunde: ca imperatulu fâra îndòela au cugetatu ca excursiunea principelui va dá ansa la totu felulu de faime alarmatore și asiá ne mirâmu, ca totusi l'au lasatu sa calatorésca. Dacă suntu bine instruitu a temendatu imperatulu multa vreme cu învoirea sea la concessiunea cá se calatorésca principele în Germani'a, și acum i aru denegá o încă cându aru fi agitatiunea în terele danubiene încă obiectulu discussiuniloru diplomatice.“

O fama látfa în cercurile diplomatice în Berlinu suna ca contele Bismarck aru calatori înainte sosirei Principelui Napoleonn. Insa acestei'a i lipsece constatarea și nici nu s'aru impedecá, cá contele Bismarck sa se pòta reintòrce fiindu încă Principele aci. —

Delegatiunea unghurésca.

Sied. XI XII și XIII.

În siedinti'a din 4 Martiu au fostu la ordinea dilei reportulu comisiunei delegatiunei asupra bugetulu ministeriulu comun de finantie. Referintele Csengery reféra proiectulu despre bugetulu finantjalu, în care respica pusetiunea juridica a delegatiunei fatia cu multe puncte din acestu bugetu, precum: spesele detoriei comune, pensiuini și altele, facendu-se totu odata și propunerile cunoscute în privinti'a votarei posturiloru pretinse.

Decisiunile delegatiunei senatulu imp. ce se referu la acestu bugetu se primescu cá cetile și după aceea notariulu cetesce paralela ce a făcutu comisiunea del. ungh. între decisiunile respective și între propunerile sele.

În siedinti'a din 5 Martiu se primescu definitivu proiectulu comisiunei del. în privinti'a bugetulu finantiale, se decide la propunerea lui Csengery ca protocolulu siedintiloru din 4 și 5 ale l. c. sese trimita delegatiunei senatulu imperialu prelunga o epistola scurta din partea presi-diului.

În siedinti'a din 6 Martiu se pune la ordinea dilei: bugetulu de esterne. După ce s'a cetitu reportulu comisiunei, se cetesce decisiunea delegatiunei senatulu imperialu ce se refere la acestu bugetu. Tare infocata a fostu desbaterea asupra fondulu pentru spese secrete. Simonyi propune sa se încuviinteze numai 450,000 fl. Manoiloviciu voiesce numai 80 de mii. Mai vorbescu multi oratori, toti recunoscu necesitatea a existe fonduri pentru spese secrete — numai Manojloviciu nu, — deci se primescu propunerea și se încuviintezu pentru spese conducerei centrale 973.721 fl. 95 xr.

Unu apelu către Europ'a apusina.

Sub acestu titlu scrie organulu slavicu „Vidovdan“ urmátorele: „Istori'a slaviloru vechia și nona marturisesce ca acesti'a suntu celu mai conservativu elementu în Europ'a. Nice odata n'amu vedintu, sa fia desnationalisatu ei popòra straine s'au și fia derimatu staturu straine s'au proprii în care traescu, acést'a nu jace în natur'a lor. Insa tocmai acestu spiritulu conservativu i aduce cá se respinga dela sine desnationalisarea și sa apere pâna la fanatismu acelu statu carele asigura nationalitatea și drepturile lor politice, numai aceti'a potu numi pe Slavi revoltanti, cari le calca drepturile lor fâra cruti-re în picioru. Au cugetatu la acést'a cei ce au domnit asupra Slaviloru și încă domnescu asupra lor? Lup'l'a au inceputu se va continua cu acerbitate, insa nu au scos pe Slavi din situatiunea lor conservativa.“

În Austri'a și în Turci'a ei ceru drepturile lor cele vechi, dar' se tienu tare de întregitatea teritoriale a acestoru dòua imperiuri. Apusulu europeanu tremura de cuventulu panslavismu, l'au insielatu subjugatori Slaviloru și l'au castigatu pentru planurile sele cele nedrepte. Nice odata nu și au luat acestu apusu ostent'a de a percontu acést'a cestiune însemnata, care se pare ca taie adencu în interesulu lui. Dacă s'aru fi vedintu demultu ca Slavii mai înainte de tóte vreu se-si scie sustienuta individualitatea istorica. Într'adeveru în estu modu aru lucrá mai multu suprimatori Slaviloru, cu apusulu

POISIORA.

TANISLAVU

(poemu popularu)

de

I. NICOLAU DENSUSIANU.

(Urmare)

III.

Turcii dèca-lu capetá,
La Nicopoli mergea,
La Cadi'a-lu aretá,
Cadi'a nu-lu cunoscea,
Judecata nu-i facea,
Fâra astfelu le grájá:
Turciloru,
Nebuniloru!
Ce umblati cu elu în lume,
Cu unu ghiauru fâra nume,
Nu ve temeti se descèpta,
Si pre toti ne-a trage n. tièpa,
Coconasii ni-o taia,
Cadinele ne-o luá,
Judecata nu-i vomu face,
Voi lasati-milu în pace.
Dar' unu micu de turculetu,
Cu ochi negri cu peru cretu,
Multu e naltu și subtilu elu,
Par' ca dase Naib'a-în elu:
Judecata cu dreptate,

O gâsimu noi nu de parte,
Petricic'a moriei,
Din tier'a Moldoviei,
Noi de gátu se-i o legámu,
Brânci în Dunare se-i damu
Si de elu se ne scapámu.
Turcii striga dimpreuna,
Judecat'a asta-i buna
„Se traiesci tneru copile,
Alah! dee-ti mândre dile.“
Foe Verde din valcea,
Turcii-în giuru se aduná,
Puneau petr'a alaturea,
Si de gátu-mi o legá,
Brânci în Dunare ca-i dá.
Apa sare, clocotesce,
Petr'a cade și vuesce,
Totu la fundu se duce duce,
Cá unu focu ce nóptea fuge
Prin vesdohulu nevedintu.
Foe verde din movile,
Au trecutu acumu trei dile,
De cându îngropatu sub apa,
Tanislavu nu se descèpta.
Sgoice, raci, mii de moruni
Milliòne de jivini,
Totu de elu mi se frecá
Si totu nu se descèpta.
Cându a fostu a patra di,
Dunarea se leuisi,
Sóre mândru luminá
Si prin apa strabateá,
Tanislavu se descèptá,
Ochi-încetu si-i deschideá;

Ah! seracu de mam'a mea,
Me vediu-i singuru legatu,
Si în apa aruncatu,
Cá unu mare vinovatu;
Eu se-întòrce și rachnesce
Si din fundu se asverlesce,
Totu în susu prin apa lina,
Cătr'a ceriului lomina,
Petr'a-în bratia si-oluá,
Pan' de a supra ca esia,
Atunci petr'a si-o luá
Si pre pieptu si o asiedia,
Vre-o trei dile ca-innotá.
Totu se svircolesce în valuri
Si se lupta către maluri,
Din'a trece nóptea vine,
Sufletulu de-abia-si mai tiene.

IV.

Cându fu Joi de către diori,
Cându cade róua pre flori,
Angelin'a se sculase.
Rochii albe imbracase,
Cofitiielele ca luá,
Si la Dunare mergeá,
Dar' la apa cându privesce
Ochiu-i mândru ce diaresece
Totu luptându botocoindu,
Cá nemenea pre pamentu?
Angelin'a, Angelina!
Tanislavu asiá suspina
Fia-ti mila adi de mine,
De-ai facutu pre lume unu bine,
Blag'a mea, averea mea,
Mânca-oru purdalcia,

europénu cu totu, pentru pansavismu decâtu Slavii insisi.

Acést'a e chiaru cá lumin'a sórelui, si atátu va durá pána cându va strigá apusulu europénu celor'a, carii nu vréu se recunósca drepturile Slaviloru: „Voi ne spariati cu panslavismu, si voi cu egoismulu si cu nedreptatea vóstra insiva n'ilu incarcati dupa capu.

Ascultati dorintiele drepte ale Slaviloru si fantom'a panslavismului au peritu. Dar' daca nu ascultati de aceste sfaturi, nice slavi vostri nu voru vré se remáne eternu in o situatiune asiá miserabile, nice Rusi'a chiar cându aru vré nu i va lasá fara nici unu ajutoriu.

Varietáti.

** Maj. Se Regele si prunciú regesci au plecatu la Vien'a.

** Archiducele Albrecht, dupa o petrecere de vre-o câte-va zile in Pesta, s'a intorsu in 6 Martiu n. la Vien'a.

** Demissionarea contelui Mikó din ministeriu se demintiesce.

** Multa mita publicá. Nici unu lucru nu se face la intunerecu, iera mai curendu ori mai târdiu sa nu ese la lumina; nici unu lucru dicu, dara apoi cum se voru puté ascunde, cum se voru putea acoperi, ce anima va fi aceea, care sa taca si sa nu descopere nice fapte bune si maretie filantropice! ah! nu se póte! nu se póte! taca-se cele ce suntu de tacutu, ascunda-se cele ce suntu a se ascunde, piéra ingrópe-se si sa se nimicésca cele ce suntu de peritu, ingropatu si deminicatu; dara faptele cele maretie nu trebuie tacute, nu trebuie acoperite, nu trebuie ingropate! — Ca, misericordi'a, adevéru si dreptatea din pamentu voru resari; asiá dara si eu subscrisulu strabatutu fiindu de iubirea aretata prin fapte in vér'a trecuta 1867, din partea Reverendissimului domnu Parinte Protosingelu Nicolau Pope'a si a onoratului duhovnicu Parinte Germanu, si ié-rasi cu ocaziunea prea micéi si neinsemnatei mele esperintie prin Dev'a din partea onoratului Parinte N. Nicóra si de acolo preste muntii apuseni, cu reintórcerea mea prin Ofenba'i din partea on. D. Parinte Nicolau Fodorénu, aretandu-si dicu iubirea prin fapte, care suntu si voru remanea totu-deun'a neuitate, nu le potu tacea, nu le potu tine acoperite, ci cu peptulu ferbinte, si cu anim'a ardienda veniú prea umilitu a-i rogá cá pentru aceea iubire aretata prin fapta, sa binevoiésca a primi din partea subscrisului cea mai via si mai cordiala multamita. Tilsc'a 23 Februaru 1868.

Teodoru Popu Inv. deregente.

** Judecatorie urbariale. Fóipa oficiale dela 8 Martiu publica doue emise a minis-

trului ungurescu de justiti'a, cu respectu la judecatoriile urbariale ce suntu de infintiatu in Transilvani'a.

** Dupa cum aude „Unio“, Tabl'a regia ardeléna se va impartu in doue sectiuni, dintre cari un'a in M. Vásárhely si all'a in Clusiu.

** „Hazánk“ aduce aminte regimului sa nu schimbe legea electorala, cáci si asiá se dice despre regimu ca are inclinári aristocratice. Prin acést'a s'aru provocá o crisa. Legile din 48 si asiá suntu defectuóse. Asiá dara regimulu sa nu se departedie si mai tare de dreptulu electoralu pre base cátu de largi.

** Banchetu. In sal'a redutei dela Imperatulu romániloru s'a tinutu unu banchetu in onórea Locutiitorului de comite, dlui Mauritiu Conra d. Dlu Locutiitoru a radicatú unu toastu pentru Maj. Sea Regele; Schreiber pentru constitutiune, Dr. Lindner pentru dlu Locutiitoru. Bauszern pentru patria, adv. Kiss pentru natiunea sasésca si romána, Kraft pentru comis. reg. Cont. Péchy, primariulu Giebel pentru Locutiitorulu de Comite, dlu Locutiitoru pentru sanetatea natiuniloru, cea magiara cu deosebire.

** (Sub pretestulu anonimitatei). In septemán'a trecuta au primitu domnulu comite alu natiunei sasesci in pensiune C. Schmidt o epistola anonima, carea se dice ca contine cele mai ordinarié imputári si amenintiári.

** Postalú. Ministeriulu de comerciú face cunoscutu, ca de aici incolo epistolele recomandate nu mai au trebuinta de adres'a celoru ce le tramitu, carea se punea pre dosulu copertei; esceptiune se face cu epistolele esprese si cu cele prin care se protestéza in afaceri de cambie (politia.)

** „Unio“ spune ca securitatea averei a inceputu a fi in Clusiu ié-rasi periclitata.

** Drumulu de fieru. Dupa cum audim drumulu de feru Aradu—Alba Iuli'a se va predá cu finea lui Iniu comunicatiunei pána la Dev'a. Dela acestu terminu comunicatiunea diligentiéloru cátra Aradu voru luá directiuni laterale prin tiera.—Dupa Unio drumulu Oradieí mari—Clusiu inca se incepe dela 12 a. l. c.

** S'a ruptu podulu drumului de feru care trece preste Prutu la Lazany toem'i candu trecea trasur'a, preste podu. Nenorocii cu ómeni nu s'au intemplatu, dara cu vite cari se transportau. Caréle au caditu de 1 1/2 stángini ungu preste altulu. Descrierea de unde imprumutámu noi, iufatsiéza scen'a acést'a trista infioratoriá prin cuvintele, in care dice, ca in carele sdrobite érá „pisalitia formala de carne si sánge.“

** Din Pesta se scrie, ca dela judecarea lui Bözörmenyi de juriu la o pedépsa de 2000 fl. si unu anu arestu pentru ca a publicatu epistol'a

cea sciuta a lui Kossuth in M. U., estrem'a stánge din diéta si junimea studiósá vrea pedepsitulu sa-i faca unu conductu de facile. Capitanatulu cetátei aflandu de acést'a a luatú mesuri preventiórie si a impededatu conductulu precum si music'a scandalósá ce érá sa o faca procurorului. Dela imped' carea acést'a incóce domnesce acum o miscare surda intre studentu si membriis tángei extrémé.

** (Sgomotele lui M. U.) Acestu jurnalú nu incéta a infestá starea lucrurilor de fatia prin articulu totú mai aprigi. Unele probe le vomu dá nu mai in estrasu. M. U. vorbesce despre gradele pe care trebuie sa le urmarésca politic'a magiara spre a ajunge la tint'a ei. Celu din urma e alege reá unu i Rege (? R.) Unu altu articulu dice ca partid'a lui Deák e numai „provisoria“ si ca ea e de parere ca Ungari'a fára de unu radimutare nu póte sa existe si sa resiste inimiciloru ei. Pentru aceea a chiamatu dinasti'a absburgiloru pre trouu, resemnandu dela alegerea libera. Contractulu cu dinasti'a s'a reinnoitu in 1867. — Partid'a Kossuthiana descrie dinasti'a absburgica cá pro aceea ce de 340 ani si da tóta silinti'a a stánge sterpea magiara, de unde magiarii au invetiatu ca ori ce regentu carele domnesce intr'un'a si preste alta tiéra e stricaciosu pentru Ungari'a. Citeza vre-o câte va date istorice si face conclusiunea cu cuvintele lui Rácóti: „ca tureculu nu au stricatu Ungariei in 50 de ani cátu austriaci in unu anu.“

** Unu veru ala Imperatului Napoleonu va capelá in 16 Martiu, de impreuna cu alti optu prelati rom. pelari'a de cardinalu. Se dice ca Imperatulu Napoleonu va purtá tóte specele la denumirea si instalatiunea verului seu.

** Comitele (pens.) Conrad Schmidt a plecatu a latta eri in afaceri familiare la Gratz.

** In „Herm. Ztg“ se publica din candú in candu unu calindariu istoricu. Sub 10 Decembre 1610 aflámu: „Gavriilu Batori veni in cetate cu 20,000 mai cu séma haiduci unguresci, unde fu lasatu sa intre si fu primitu splendidu, de-si poporulu de rendu si permitea sa vorbésca multe, sub decursulu intrárei, ce nu promiteau nimic'a bine, ceea ce aduse dupa sine, ca unii dintre nobili unguresci au amenintiatu ca se aiba ómenii de grigia ca potu fi pradati.

Pána la Turnisioru i estrá inainte. Neliniscea, pentru multimea poporului ce aducea Batori cu sine se silesee primariulu Col. Gotzmeister sa o imprascie, calarindu in tóte pártile. Cu armat'a ce intrá in cetate mai veneau si cara acoperite pline de armati. In fine princepele, carele candu a ajunsu la podulu de trasu a disu cátre cei ce-lu petreceau: „Ezt soha nem hihetük volna (acést'a nu o amu fi creditu nici odata) si asiá a castigatu cetatea.

** (Unu manifestu revolutionariu). Mazzini au emisú unu manifestu nou revolutionariu,

Remae pre mân'a tá,
Fugi la taica-to de graba,
Spune-i sortea mea cea négra,
Di-i sa alerge iute aice,
Daca-a vrea se fi ferice,
Angelin'a feta mare,
Ea ce-in lume sora n'are,
Angelin'a cea iubita,
Dar' acum'a parasita,
Iute malulu parasesce
Catra casa se pornesce,
Pasu-i fuge, trece sbora,
Cá unu puin de capriora,
Cá o jelitia usiora,
Preste campuri si ogóra.
Alei! taica tata buna,
O minune í-ti voi spune,
Neci vedrutiele n'am spartu,
Nici apsióra n'am luatú,
Dar in Dunare adánca,
In virtejulu lánge stánca,
S'a inecatú unu negustoriu,
Adi in dina catra dióri.
Negustoriu din tieri straine,
Cu pungi mari cu áuru pline,
Si de mine s'a rogatu,
Cá se-lu scótemu la uscatú,
Vin'o taica te grabesce,
Pana valulu nu-lu rapesco
Se-i scurtámu noi dilele,
Se-i luomu paralele.
Dara taica-seu dicea:
Angelina fét'a mea,
Dare-arú bunulu Dumnedieu,

Se fia pre gândulu meu,
Negustorii fá'r de tiéra,
Toti in Dunare sa piéra.
Si-apoi iute ca pornea,
Si la Dunare-ajungea,
Cu lopat'a,
Tae ap'a,
Tanislavu unde-lu vedé,
Cátra elu ei totu veslá;
Angelin'a fét'a mare,
Ea ce-in lume sora n'are,
Angelin'a cea iubita,
Dar acum'a parasita,
Cátra elu asiá dicea
Si-apoi mân'a-i intindea:
Scii tu nene cátu de greu,
Ti-amu purtatu eu dorulu teu,
De mergeámu pre délu séu vale,
Me-intalnéamu cu a tá jale,
Nóptea 'n vise te visámu,
Diu'a 'n lacrimi te vedeámu,
Mánile mi-su albióre,
S'o lipi vr'o lipitóre,
Si m'oi stinge cá o séra,
Cá unu focu de prima-véra,
Cá faci'a cea de cera
Lánge mórtéa cea amera;
Dar se scia ca in dorulu meu,
Amu scapatu pre mandrulu meu.
Asiá dice Angelina
Cu fati'a de lacrimi plina;
Máneci albe sufoleá,
Mán'a pána 'n cotu bagá,
Pre Tanislavu mi-lu scotea,

Si in caicu ca mi-lu puneá,
Cu lopat'a
Tae ap'a
Si la margini ajungeá,
Tanislavu cátu ce esiá,
Earba verde cátu calcá,
La pamentu mi se plecá,
Pamentulu mi-lu serutá,
Cruce sánta i-si faceá,
Se fi domne si cu mine,
De-amu fácutu eu candu-va bine;
Iértá me cu-o rogaciune,
Déc'oi fi gresitu in lume,
Sciu ca'n codrii adese ori,
Luámu pungi la negustori,
Amu fostu frate de haiduci,
Si-amu versatu sánge de turci,
Ear tu taica tat'a meu,
Resplátésca-ti Dumnedieu,
Ca mi-ai scapatú capulu meu,
Pána 'n cas'ata voi fi,
Turci prin casa nu-i diári,
Ca eu suntu copilu románu,
Ce bea sánge de pagánu.
Trecú adi si trecú máne,
Trecú patru septemáno,
Tanislavu nu mai esiá
Bea cá siepte si totu bea,
Totu vinu albu de nóue ani,
Sa nu-si uite de dusmani,
Candu cof'a de jumetate,
Sa-si mai plánge a lui pecale,
Cáte-odata cu paharulu,
Cá sa-si plánge si amarulu.
(Va urmá.)

in care, in contradicere cu crezul sau unitar de pana acum, se exprime pentru principiul federativ. In manifestul acestuia dice intre altele: „Europa cea vechea pierde! Sa ne desceptam noi! Nu auditi voi acestu ventu subteraneu, precum se aude intr'o noue franta de procela, unu vuetu, care anuce pericunsa cea nemidlocita? Si nu simtiti acestu culremuru de pamentu, acestu vijetu alu ferberii secrete, acestu curgere misteriosa, care pune tote in miscare precum se misca marea prin brisa si virfurile arborilor prin suflarea venturilor intre crepuscululu diminetiei si resaritul soretu? Acesta este Europa cea tinera, carea sa redica, e nascearea unei epoce noue, e spiritulu lui Dumnediu, care aduce poporeloru la cunoscintia sorele umanitati. Fii lui Dumnediu si a omenimei redicativa si progresati. Or'a au nositu Libertatea vieza intru voi. Egalitatea carea numai din ciuru se ascapta se afla deja pe pamentu in mijloculu vostru, si dupa emancipatiunea individuale se redica cea sociale. Preceptu a o realisa acestu, fi-ti demai de problemu vostru. — Autorulu manifestulu se vede ca nu se ocupa cu istoria.

Nr. 33—3 Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari comunali in statiunile si cu emolumentele, dupa cum mai josu se va specificu, se deschide concursu pana la 31 Martiu a anulu curentu si adica:

1. Notariatulu comunu in Porumbacu inferiore pentru comunitatea stationarie, Porumbacu de susu si Saratu, salariu anuale in bani 280 fl. si cortelu liberu.
2. Notariatulu Cartisioareloru pentru Cartisioara Strezanu si Opranu ca statiune, apoi Arpasulu superioru si Scorenilu. Salariulu anuale in bani 320 fl. si cortelu liberu.
3. Notariatulu din Ucea inf. pentru acestu comunitate stationaria, Ucea superioara, Arpasulu infer. si Corbi. Salariu anuale 300 fl. si cortelu liberu.
4. Notariatulu din Vistea infer. pentru acestu comunitate, Besimbaculu si Sambatele inf. cu salariu anuale 230 fl. si cortelu liberu.
5. Notariatulu din Dragasin cuprindendu acestu statiune, Vistea superioara si Sambata super. reunite cu salariu anuale 340 fl. si cortelu liberu.
6. Notariatulu din Lisa cuprindendu afara de statiunea comunita Posioriara, Ludisioru, Voivodeni-mari si Voivodeni-mici cu salariu anuale 320 fl. si cortelu liberu.
7. Notariatulu din Voila pentru statiunea, si comunele Luciu, Dridifu si Beclianu, cu salariu in parati 310 fl. si cortelu naturale.
8. Notariatulu din Reci' a ducale, cu comunele afiliate Recea, telechiana, Bréza, si Degiani cu salariu 300 fl. si cortelulu in natura.
9. Notariatulu din Sasciori impreunatu cu satele Netotu, Sevestreni, Iasi si Urediulu. Salariulu anual 300 fl. si cortelu naturale.
10. Notariulu din Căpăcielu cu comunele afiliate Sebesiulu Berivoii mari si Berivoii mici. Salariu an. 280 fl. si cortelu.
11. Notariatulu din Heni cuprindendu inca comunitatelu Riusiorulu, Erseni si Margineni, cu salariu anuale 300 fl. si cortelu in natura.
12. Notariatulu din Vadu cu afiliatiunea Mundrei, Toderitiei si Buciumulu. Salariu in parati 300 fl. si cortelu.
13. Notariatulu din Ohaba, cu comunele Sinc'a vechea si Siercaita cu salariu anuale 300 fl. v. a. si cortelu liberu.
14. Notariatulu din Sinc'a noua impreuna cu satulu Olbacu cu salariu in bani 200 fl. si cortelu liberu.
15. Notariatulu din Zernesti cuprindendu si comunitatelu Poian'a Merutulu cu salariu in bani 300 fl. v. a. si cortelu.
16. Notariatulu din Tohanulu vechiu incorporatu cu Tohanulu nou cu salariu de 200 fl. si cortelu liberu.
17. Notariatulu din Persiani cu comunele afiliate Gridu si Pareulu cu salariu anuale 240 fl. si cortelu naturale.
18. Notariatulu din Veneti'a inf. cu comunele afiliate Veneti'a super. si Coman'a super. cu salariu in bani 260 fl. si cortelu naturale.
19. Notariatulu din Caciulatu impreunatu cu satele Lupsi'a si Coman'a inf. cu salariulu in parati 280 fl. si cortelu naturale.

Competitori la aceste posturi au sa-si indrepte suplicelu concursuali scrise cu propria mana la oficiulatu districtuale in Fagarasiu pana la terminulu sasu prefiptu si le voru documenta cu:

1. Atestu de moralitate
 2. Ateste despre studie si prasa de pona acum in servitiu notariale sau analogu,
 3. Atestu despre perfecta cunoscintia a limbii romane candu aru fi de alta nationalitate si altoru limbe patriotice, adica magiara si germana.
- Afara de acestu fiacare concurinte va areta oculu nascerii si alu comoratiunei sele, etatea si conditiunea actuala va indica apriatu statiunea notariale la care competedia precumu si deca primescu alta statiune, candu reprezentantielu comunale respective nu laru alege acolo unde cere postulu cu preferintia.

Din Siediti'a oficiulatu districtuale
F a g a r a s i u in 21 Fauru 1868.
 T a m a s
 Capitlanu supremu.

30—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu in comunitatea gr. or. Branesciu, ce e ingremiata maritulu Comitatu alu Carasiulu si Protopresbiteratulu gr. res. alu Fageulu, se escrie prin acestu concursu.

Cu acestu statiune suntu impreunate urmatoarele emolumente anuale:

- a) in bani gat'a: 105 fl. v. a.
 - b) in naturalu: 20 meti de grau; 20 meti de cocorazu; 100 punti de clisa; 100 punti de sare; 15 punti de lumini; 10 orgii de lemne; jumetate lantiu de livada si curtiru liberu.
 - c) Doritorii de a ocupa postulu de invetiatoriu voru avra indiestra petitiunile loru concursuale — timbrate dupa cuvintia — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvirea cu sporidialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pana acum si purtarea loru morale si politica, si astfelu indiestrate le voru subterne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu Caransebesiulu p'na in 4/16 Aprilin a. c.
- Caransebesiu 19 Fauru 1868.
 Consistoriulu diecesei Caransebesiulu

Nr. 29—2 Escriere de concursu.

Spre reocuparea postulu devenitu vacantu de unu invetiatoriu gr. orientalu in Kohldorf langa Szaszka se escrie prin acestu concursu.

Competenti la acestu postu, cu carele e impreunatu unu salariu anuale de 126 fl. —, retulu de lemne 6 fl. 30 xr., pentru scola de Duminec 8 fl. 40 xr. si locuintia naturala sau inchiriata, — au a-si asterne cererelu loru scrise cu

mana propria, pre langa arctarea etatei, starei si moralitateli loru si despre capacitatea castigata in specialitate de invetiatoriu — in terminu de 6 septamani dela din'a eserierii de concursu, la venerabilulu Consistoriu diecesanu gr. or. in **Caransebesiu**. Viena 26 Fauru 1868.
 Directiunea generala
 a Societatii c. r. priv. austr.
 de drumuri de feru ble
 statului.

35—2 EDICTU

Ioann Scarneciu, care cu nedreptate si-a parasitu pre legiuit'a sea socia An'a Searneciu ambu acestu gr. res. din Sten'a de doi ani trecuti, ambu de a se sci in presen'u unde se afla, prin acestu se citeza ca in terminu de unu anu si o di sa se infatiosiedie la subscrisulu scaunu protopopescu, ca la din contra in jatelesulu SS. canone ale Bisericei nostre se va da hotarire parei radicata asupra-i si fara de elu.

Scaunulu protopopescu ortod. res. alu Cohalmulu
 Draosu 19 Fauru 1868.
 Ioann Iosifu
 Adm. Prot.

Nr. 29—1 EDICTU

Zacharia Calbeza din Daisior'a, Comitatu Albei superioara, in Transilvania, carele mai binu de patru ani si-au parasitu nearedinele legiuit'a sea socie pre Magdalina Radu totu din Daisior'a, si pribegescu in lume, se provoaca ca in terminu de 3 luni sa se presentedie in intea subscrisulu foru matrimoniale, caei la din contra, procesulu divortialu asupra-i pornita, se va decide si in absentia densulu, in jatelesulu prescrieloru s. s. canone bisericesci.

Hasiufalea in 20 Fauru 1868.
 Forulu matrimonialu gr-res. alu Tractulu protopopescu alu Palositolu
 Ioann Gheaj'a
 Adm. prot.

Burs'a de Vienn'a.

Din 28 Februaru (11 Mart.) 1868.
 Metalicele 5% 57 75 Act. de credito 187 20
 Inaprumut. nat. 5% 65 40 Argintulu 113 85
 Actiile de banca 705 Galbinulu 5 53 1/2

SEPTAMA'NA PENULTIMA

SPRE CUMPARAREA DE SORTI PENTRU A

XI. LOTERIE DE STATU

Filantropica garantata de catra directiunea c. r. a venituriloru de Loterie.

CONSTATTORE DIN 259 CASTIGURI

in suma totala de fl. valuta austriaca.

3 0 0 0 0

- Intre cari intaiulu nimeritoriu de frunte cu **80000 fl.**
 alu doilea „ **20000** „
 alu treilea „ **10000** „
 apoi 2 nimeritori cate cu **5000 fl.**, 4 cate cu **2500 fl.**, 2 cate cu **2000 fl.**, 20
 cate cu **1000 fl.**, 2 cate cu **800 fl.**, 16 cate cu **600 fl.**, 50 cate cu **500 fl.**,
 2 cate cu **400 fl.**, 100 cate cu **300 fl.**, 16 cate cu **250 fl.**, 200 cate cu **200 fl.**,
 16 cate cu **150 fl.** si **326** cate cu **100 fl.**

Sortirea nerevoceaveru
 in 19 Marte 1868

Disposiciunile cele mai de aproape se potu vedea in programulu jocului, carele se afla de fatia la tote organele de vendiare, si se da impreuna cu sortii cumparati.

Dela directiunea c. r. a venituriloru de loterie.